

TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Materia: Práctica de conservación activa dos bens pictóricos I

Departamento: Conservación e restauración de pintura

Obrigatoria da especialidade	Curso: 3º pintura	Cuadrimestral	11 ECTS
-------------------------------------	--------------------------	----------------------	----------------

Práctica

Profesora: Ana Villarquide Jevenois

anavillarquide@gmail.com

Horario: 12 horas semanais

Coñecementos previos: para o normal seguimento da materia, é importante o dominio das competencias acadadas nas materias de Principios técnicos e metodolóxicos de CR, Prácticas de reintegración, Prácticas de consolidación e adhesión e Prácticas de limpeza.

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Aplicación dos sistemas e técnicas de intervención para a conservación e restauración dos bens pictóricos. Execución dos tratamentos de conservación e restauración propios, mediante obra real. Elaboración de informes.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X4	Determinar os exames ou análises precisos para avaliar os seus resultados.
X5	Determinar os criterios de intervención e decidir o tratamento de conservación máis axeitado.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración.
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais.
X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde, e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio.
X16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE PINTURA

EP1	Diagnosticar as alteracións dos bens pictóricos e dos seus materiais constitutivos mediante o seu exame, identificación, análise e valoración.
EP2	Decidir e executar os tratamentos máis adecuados a cada caso, poñendo en práctica os coñecementos, os criterios, os procedementos técnicos e as habilidades e destrezas adquiridas.
EP4	Planificar, documentar e facer o seguimento do proceso de conservación e restauración dos bens pictóricos, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
EP5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concenrente aos bens pictóricos.
EP8	Realizar unha análise crítica da metodoloxía, os tratamentos e os materiais empregados e avaliar a eficacia da intervención realizada.
EP10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do

exercicio profesional.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade	% no total da materia
Determinación dos materiais e estrutura das obras e a súa alteración. Informe.	10%
Consolidación-fixado temporal/ limpeza superficial.	10%
Tratamentos específicos de limpeza e alixeiramento do verniz.	5%
Consolidación e fixado. Asentado da pintura.	20%
Protección temporal das capas pictóricas.	5%
Tratamentos de limpeza e neutralización do soporte	5%
Tratamentos de reforzo do soporte	20%
Tensado e relaxación do soporte. Eliminación de deformacións.	10%
Tratamento de bastidores e marcos	5%
Reintegración da capa pictórica	5%
Protección e vernizado	5%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introductorias	1		1
Prácticas na aula	200		200
Resolución de problemas e/ou exercicios	7	20	27
Traballos tutelados		29	29
Estudo de casos	8	10	18
Total	216	59	275

METODOLOXÍA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e tomar contacto co alumnado
Prácticas na aula	Traballo individual ou en grupo baixo a supervisión do profesor. O estudante, mediante un exercicio de integración e síntese, terá que por en práctica os coñecementos e competencias adquiridas.
Resolución de problemas e/ou exercicios.	O profesor entregará ao alumnado diversas propostas ou obras como exemplo para a realización de diagnose e propostas de tratamento.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo elaborará os informes das pezas tratadas.
Estudo de casos	O estudante, de maneira individual ou en grupo, analizará diversas intervencións opinando ou realizando propostas alternativas.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Informes, memorias de prácticas	Rigor técnico nas propostas de intervención e tratamentos realizados nas obras reais do taller, asimilación e capacidade de aplicación de conceptos teóricos. Claridade na exposición do informe e concordancia entre o informe escrito e o traballo efectuado no propio taller.	15%

Resolución de problemas e/ou exercicios (Lectura, resumo e comentario de textos)	Aplicación dos coñecementos adquiridos. Corrección no desenvolvemento do exercicio.	15%
Observación sistemática	Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos. Calidade do traballo realizado e iniciativa na busca de solucións.	45%
	Responsabilidade. Capacidade de organización. Interese demostrado. Asistencia a clase.	25%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Dado o carácter práctico da materia, a asistencia é necesariamente obrigatoria.

- A non asistencia ás clases implicará a imposibilidade do desenvolvemento correcto da materia, repercutindo necesariamente na cualificación e na perda da avaliación que se realiza de modo continuo ao longo do curso.
- Avaliarase así, de forma continuada, o progreso no proceso de aprendizaxe, incluíndo este proceso todos os resultados acadados no traballo de clase (realización de todas as prácticas, exercicios ou traballos dentro do calendario e prazos estipulados), e nos exames propostos ao longo do curso.
- Ao rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizarase un exame final que servirá de recuperación parcial/total segundo as partes non superadas.
- A avaliación ordinaria poderá incluír a realización de probas específicas finais, ademais das probas e procedementos recollidos dentro da aplicación da avaliación continua.
- Os alumnos que acumulen un número de faltas superior ao 25% do total, ou que non teñan entregado no prazo estipulado os traballos requiridos, non serán avaliados en convocatoria ordinaria e disporán só da extraordinaria para superar a materia.
- No caso de perda de avaliación na convocatoria ordinaria por causas xustificadas, o departamento poderá establecer, unha vez estudado o caso, a posibilidade de probas alternativas.
- Os alumnos que non a superaran a convocatoria ordinaria ou que perderan a posibilidade de presentarse a esta polas causas anteriormente descritas, terán sempre a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria
- De cara á avaliación extraordinaria o alumno terá que realizar unha proba escrita sobre diagnose e/ou proposta de tratamento dunha ou varias pezas, para avaliar o seu grao de competencia e, unha vez superada esta, unha proba práctica da materia.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As tutorías poderán ofrecerse tanto durante as horas establecidas para este fin como durante as sesións presenciais de docencia na aula.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- Villarquide, A., La pintura sobre tela I. Historiografía, técnicas y materiales, editorial Nerea.
- Villarquide, A., La pintura sobre tela II. Alteraciones, materiales y tratamientos de restauración, editorial Nerea.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ESCOLA SUPERIOR
DE CONSERVACION
E RESTAURACION
DE BENS CULTURAIS
DE GALICIA

Rúa Xeneral Martitegui s/n
36002 Pontevedra. Tlf: 886159735
escola.conservacion.galicia@edu.xunta.es
<http://escolaconservacion.gal>

CURSO ACADÉMICO 2018-2019